

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116203435
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8116203435.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobkyne R. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., I. X, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: AB 4 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933WTC, 1077XX, Holandské kráľovstvo, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Goliašová Gabriela s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, o primerané finančné zadost'učinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 24.09.2020, č. k. 25C/55/2016 - 74 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude špecifikovaná v samostatnom uznesení.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3 a nasl. zákona č. 250/2007. Mal za zistené, že žalobkyňa ako spotrebiteľ sa v konaní OS Prešov, sp. zn. 7C/431/2014 úspešne domohla svojho práva, keď žaloba terajšieho žalovaného bola čiastočne zamietnutá z dôvodu, že úver bol vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa preto má právo na primerané finančné zadost'učinenie, nie je potrebné, aby spotrebiteľ vyvolával ďalšie konanie, v ktorom by sa konštatovalo porušenie zákona zo strany dodávateľa, ktoré už bolo konštatované v inom konaní. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadost'učinenia, súd v tejto súvislosti považoval za primeranú sumu 200,- eur. Uviedol, že žalobkyňa nevyvinula žiadnu snahu na svoju obranu v predchádzajúcom konaní a túto za ňu uskutočnil ex offo súd. Preto nevyhovel žalobe v celom rozsahu, pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadost'učinenia, ale poukázal na to, že v tomto konaní sa rozhoduje na základe úvahy súdu a táto nie je viazaná na výšku sumy, ktorú žiadal žalovaný v pôvodnom konaní. Táto suma podľa súdu prvej inštancie nie je ani pomôckou na určenie výšky nemajetkovej ujmy. Žalobu preto v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom I. a III., podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Poukazuje na nesúlad medzi výškou primeraného finančného zadost'učinenia uvedeného v odôvodnení rozsudku a výrokom rozsudku. Uvádza, že predmetom predchádzajúceho konania bolo zaplatenie sumy 7.286,48 eur, kde žalovaná bola zaviazaná na úhradu sumy 3.536,67 eur, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane

spotrebiteľa. Zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Cieľom má byť nastolenie akejsi rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlásil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí, prípadne neplatnú, žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla. Práve naopak, získa výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti ešte malo byť priznané spotrebiteľovi finančné zadosťučinenie, výklad § 3 ods. 5 spomínaného zákona nie je správne aplikovaný. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia súdov v konaniach o zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktoré podporujú jeho argumentáciu. Zdôrazňuje, že závery súdu prvej inštancie by znamenali v praxi to, že jedno nedodržanie náležitosti úverovej zmluvy by malo za následok postihnutie žalovaného dvakrát - vydaním bezdôvodného obohatenia a ešte aj priznaním primeraného finančného zadosťučinenia a takýto výklad nemôže požívať právnu ochranu. Súdy by nemali spotrebiteľ zbavovať zodpovednosti za ich záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadosťučinenie. Tento inštitút podľa žalovaného nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky, poplatky, prípadne vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je zároveň potrebné skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca nepreukázal v čom pocítoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia v hodnote, ktorú žiadal a ďalšie náležitosti, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Vyplatenie zadosťučinenia vo výške 200,- eur považuje žalovaný za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval, keďže žalobca nezaplatil ani samotnú istinu poskytnutého úveru. Žalovaný po dobu trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie nemožno vyhodnotiť ako porušenie práva a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Na základe týchto dôvodov žalovaný navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného opodstatnené nie je.

6. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré odkazuje.

7. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

8. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje aj Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských

práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

10. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z.

11. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi.

12. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle § 3 ods. 5 citovaného zákona po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

13. Odvolací súd konštatuje, že vo veci Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7C/431/2014, sa žalovaný v postavení žalobcu vo vzťahu k terajšej žalobkyni ako žalovanej, domáhal zaplata istiny 7.286,48 eur s prísl., na základe úverovej zmluvy uzatvorenej medzi stranami konania dňa 06.09.2012, ktorou bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 7.000,- eur. V tomto konaní súd skonštatoval, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov pre chýbajúce náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k) a písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom k času uzavretia úverovej zmluvy. Z tohto dôvodu žalovanej uložil povinnosť zaplatiť z takto požadovanej istiny iba sumu 3.536,67 eur s prísl., v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a nepriznal stranám náhradu trov konania. Právoplatným ukončením spomínaného konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností, ktoré umožňujú žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne zdôraznil, že v predchádzajúcom konaní bol úver, ktorý poskytol žalovaný žalobkyni vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov a za tejto situácie nie je potrebné, aby žalobkyňa ako spotrebiteľka začala ďalšie konanie, v ktorom by bolo konštatované porušenie zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany dodávateľa, keďže uvedené už bolo konštatované v tomto predchádzajúcom konaní.

14. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ začal spor s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takejto intenzite.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur tak, ako to správne určil súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní spotrebiteľskej zmluvy konal závadne. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadostučinenie už vtedy, keď

ujmy v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

16. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v zmysle predpokladov § 255 ods. 1 a nasl. CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanom rozsahu. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je aj prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie však čo do základu uplatneného nároku. Podľa § 255 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

17. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

18. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalobkyňa v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).